

Rolnummer 382

Arrest nr. 20/92
van 12 maart 1992

A R R E S T

In zake : de vordering tot schorsing van artikel 31, § 1,
van de wet van 22 juli 1991 betreffende de
Nationale Loterij, ingesteld door Servais
Grootjans.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters J. Delva en I. Pétry,
en de rechters D. André, L. De Grève, L.P. Suetens,
M. Melchior en P. Martens,
bijgestaan door de griffier L. Potoms,
onder het voorzitterschap van voorzitter J. Delva,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

*

*

I. ONDERWERP VAN DE VORDERING

Bij verzoekschrift van 30 januari 1992, aan het Hof toegezonden bij ter post aangetekende brief van 31 januari 1992, heeft Servais Grootjans, Directeur Hoofd van coördinatie bij de Nationale Loterij, een vordering tot schorsing ingesteld van artikel 31, § 1, van de wet van 22 juli 1991 betreffende de Nationale Loterij (B.S. 31 juli 1991).

Verzoeker heeft bij wege van hetzelfde verzoekschrift tevens beroep tot vernietiging van voormelde wetsbepaling ingesteld.

II. DE RECHTSPLEGING

Bij beschikking van 3 februari 1992 heeft de voorzitter in functie de leden van de zetel van het Hof aangewezen conform de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers L.P. Suetens en P. Martens hebben op 4 februari 1992 geoordeeld dat er geen aanleiding was om de artikelen 71 en 72 van de organieke wet toe te passen.

Bij beschikking van 11 februari 1992 heeft het Hof de terechtzitting voor de debatten over de vordering tot schorsing vastgesteld op 20 februari 1992.

Van die beschikking is aan de verzoekende partij

en aan de in artikel 76, § 4, van de organieke wet vermelde gezagsorganen kennis gegeven bij ter post aangetekende brieven van 13 februari 1992.

Op de terechtzitting van 20 februari 1992 :

- is S. Grootjans, verzoeker, verschenen in persoon;
- hebben de rechters-verslaggevers L.P. Suetens en P. Martens respectievelijk in het Nederlands en het Frans verslag uitgebracht;
- is verzoeker gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de bepalingen van de artikelen 62 en volgende van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. ONDERWERP VAN DE BESTREDEN BEPALING

Artikel 31, § 1, van de wet van 22 juli 1991 bepaalt:

"De handelingen voorafgaand aan de datum van inwerkingtreding van deze wet die, met betrekking tot de leden van het leidinggevend kader en het personeel van de dienst belast met de verrichtingen bedoeld in de wet van 6 juli 1964 betreffende de Nationale Loterij, enige administratieve of geldelijke toestand hebben doen ontstaan, worden bevestigd".

IV. OVER DE VORDERING TOT SCHORSING

- A -

Ten aanzien van het middel

- A.1.1. De verzoeker voert in het enig middel aan dat de bestreden bepaling genomen is met miskenning van de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet.
- A.1.2. Verzoeker, die thans Directeur Hoofd van coördinatie bij de Nationale Loterij is, diende bij de Raad van State vier beroepen tot vernietiging in tegen diverse administratieve rechtshandelingen die betrekking hadden op de vaststelling van de administratieve en de bezoldigingstoestand van de leidend ambtenaren bij de Nationale Loterij, de vaststelling van de taalkaders en op meerdere concrete benoemingen in het topkader van de Nationale Loterij, waardoor verzoeker beroofd werd van promotiekansen.
- A.1.3. Die beroepen tot vernietiging werden volgens het verzoekschrift ingesteld respectievelijk op 22 december 1980, op 10 januari 1983, op 20 december 1983 en op 20 december 1986.
Betreffende de eerste zaak werd het verslag van de auditeur-verslaggever ter griffie neergelegd door de VIIe kamer op 13 april 1988.
Betreffende de tweede, derde en vierde zaak werd het verslag van de auditeur-verslaggever ter griffie neergelegd door de IVe vakantiekamer op 14 juli 1988.
Tot nog toe werd geen datum van oproeping van de zaken vastgesteld en werd dus ook geen arrest gewezen.

- A.1.4. Verzoeker wijst erop dat hij meermaals bij de Raad van State aandrang om zijn zaken dringend te beslechten, gelet op de omstandigheid dat hij op 30 november 1992 de pensioenleeftijd zal bereiken en dat het herstel van het hem berokkende nadeel aldus hoe langer hoe meer in het gedrang komt.
- A.1.5. De artikelen 6 en 6bis van de Grondwet hebben volgens verzoeker een algemene draagwijdte. Zij beogen de grondwettelijke regels van gelijkheid en niet-discriminatie van de rechten en vrijheden van de Belgische rechtsonderhorigen te vrijwaren.
- A.1.6. Artikel 14 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, stelt voor alle burgers en dus ook voor verzoeker een recht van beroep bij de Raad van State in tegen de handelingen van de uitvoerende macht. Op die wijze verwerven de Belgische rechtsonderhorigen wezenlijke en billijke jurisdictionele waarborgen.

Volgens de verzoekende partij is één der bedoelingen van artikel 31, § 1, van de wet van 22 juli 1991 betreffende de Nationale Loterij er uitdrukkelijk op gericht de Raad van State te verhinderen zich uit te spreken over de eventuele onregelmatigheid van handelingen die door hem werden aangevochten.

Op die wijze heeft de wetgever verzoeker beroofd van een essentiële jurisdictionele waarborg die op de meest algemene wijze aan alle rechtsonderhorigen is verleend.

Verzoeker ondergaat daardoor een ongelijke behandeling die door geen enkele objectieve beweegreden kan gemotiveerd worden.

- A.1.7. De bepalingen van artikel 31, § 1, van de wet van 22 juli 1991 betreffende de Nationale Loterij houden bijgevolg, in zoverre zij de normale werking van de Raad van State verhinderen, een schending in van het gelijkheidsbeginsel dat aan de grondslag ligt van de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet.

Ten aanzien van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel

- A.2.1. Verzoeker wijst erop dat hij door de bestreden bepaling "elke kans verliest op rechtsherstel via de door hem bij de Raad van State ingeleide procedures", en dat een vernietiging door het Arbitragehof er in elk geval toe zou leiden dat de procedures voor de Raad van State kunnen hernomen worden.
- A.2.2. Het verzoek om schorsing -en derhalve de reden waarom verzoeker meent dat de toepassing van de bestreden wet hem een moeilijk te herstellen ernstig nadeel berokkent- kan volgens verzoeker worden gebillijkt door de overweging dat de loopbaan van verzoeker, zoals reeds aangehaald, op 30 november 1992 een einde zal nemen en dat hij er dus belang bij heeft de procedure bij de Raad van State zo spoedig als mogelijk te zien hernemen.
- A.2.3. Hoe dichterbij het bedoeld tijdstip nadert, hoe moeilijker het volgens verzoeker zal worden om het ernstig nadeel te herstellen dat hij heeft opgelopen door de handelingen die hij middels de Raad van State wenst te bestrijden.

A.2.4. Verzoeker merkt op dat hij tot op het laatste ogenblik gehoopt had dat de Raad van State zou gebruik maken van de mogelijkheid geboden door artikel 26 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof om het Hof te verzoeken, bij wijze van prejudiciële beslissing, uitspraak te doen over de schending van de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet door de door verzoeker bestreden wetsnorm. Vandaar dat hij tot op 31 januari jl. gewacht heeft om zijn beroep tot vernietiging met bijkomend een vordering tot schorsing in te dienen.

- B -

B.1. Naar luid van artikel 20, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 dient aan twee grondvoorwaarden te zijn voldaan opdat tot schorsing zou kunnen worden besloten :

- 1° de middelen die worden aangevoerd moeten ernstig zijn;
- 2° de onmiddellijke uitvoering van de bestreden regel moet een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kunnen berokkenen.

Daar de twee voorwaarden cumulatief zijn, leidt de vaststelling dat één van die voorwaarden niet is vervuld tot verwerping van de vordering tot schorsing.

Ter beoordeling van de tweede voormelde voorwaarde vereist artikel 22 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 dat de vordering "een uiteenzetting van de feiten waaruit moet blijken dat de onmiddellijke toepassing van de bestreden norm een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan

berokkenen" zou bevatten.

Over het ernstig karakter van het middel

- B.2.1. De door de bijzondere wet van 6 januari 1989 gebruikte terminologie leidt ertoe aan te nemen dat, wil een middel als ernstig worden beschouwd in de zin van de wet, het niet volstaat dat het kennelijk niet ongegrond is in de zin van artikel 72, maar dat het ook moet gegrond lijken na een eerste onderzoek van de gegevens waarover het Hof beschikt in dit stadium van de procedure.
- B.2.2. Verzoeker voert aan dat de bestreden bepaling een schending inhoudt van de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet, omdat die bepaling tot gevolg heeft dat, zonder dat daarvoor een objectieve en redelijke rechtvaardiging bestaat, hij wordt beroofd van een essentiële jurisdictionele waarborg die op algemene wijze aan alle rechtzoekenden wordt verleend door artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.
- B.2.3. Het door de verzoeker aangeklaagde verschil in behandeling is niet uitdrukkelijk vervat in de bestreden bepaling maar is er wel het reële voorwerp van.

De wet van 22 juli 1991 heeft de Nationale Loterij omgevormd tot een openbare instelling ingedeeld in categorie C van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, en heeft daarbij ook het personeelskader geherstructureerd.

Uit een verklaring die door de Staatssecretaris voor Financiën is afgelegd tijdens de werkzaamheden van de Senaatscommissie voor Financiën blijkt -en dit wordt in het

verzoekschrift voor het Hof bevestigd- dat bij de Raad van State drie "betwistingen uit het verleden" aanhangig zijn die betrekking hebben op administratieve rechtshandelingen waarbij personeelsleden van de Nationale Loterij zijn benoemd of bevorderd onder het stelsel van de vroegere wet (Gedr. St., Senaat, 1990-1991, nr. 1296-2, p. 76). Daarin zijn vervat de door verzoeker ingestelde beroepen.

Oordelend dat het gepast is "de op te richten instelling te ontlasten van alle betwistingen die kunnen voortvloeien uit de handelingen dewelke de wet in ontwerp voorafgaan en die slaan op de administratieve en geldelijke toestand van het leidend en ander personeel van de dienst belast met de verrichtingen van de Nationale Loterij in het stelsel van de wet van 6 juli 1964" - (Gedr. St., Senaat, 1990-1991, nr. 1296-2, p. 75)- , heeft de wetgever de bestreden wetsbepaling uitgevaardigd. Deze bepaling heeft tot gevolg dat de bevoegdheid van de Raad van State om over de door verzoeker ingestelde beroepen uitspraak te doen, wordt aangetast, zodat verzoeker wordt beroofd van de door artikel 14 van de gecordineerde wetten op de Raad van State geboden rechtsbescherming, die in de regel aan alle rechtszoekenden zonder onderscheid toekomt.

- B.2.4. Na een eerste onderzoek van de gegevens waarover het Hof beschikt in dit stadium van de procedure, lijkt voor het gemaakte onderscheid, waardoor een fundamenteel recht van verzoeker wordt aangetast doordat hij wordt beroofd van een essentiële jurisdictionele waarborg en waardoor aan de bevoegdheid van de rechtscolleges afbreuk wordt gedaan, geen objectieve en redelijke

verantwoording te kunnen bestaan.

Het door verzoeker aangevoerde middel moet dan ook als ernstig worden aangezien in de zin van artikel 20, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989.

Over het moeilijk te herstellen ernstig nadeel

- B.3.1. Als gevolg van de bestreden bepaling zijn de bestuurshandelingen die de verzoeker bij de Raad van State heeft aangevochten voortaan handelingen van de wetgevende macht. De Raad van State zal zich dus hetzij onbevoegd moeten verklaren, hetzij aan het Hof moeten vragen of die bepaling bestaanbaar is met de artikelen 6 en 6bis van de Grondwet.
- B.3.2. In het eerste geval zal de verzoeker zijn recht verliezen om door de Raad van State de geschillen te laten beslechten die daar aanhangig zijn. In het tweede geval zal de Raad van State, gelet op de proceduretermijnen, niet in staat zijn de beroepen vóór 30 november 1992 te beslechten. Op die datum echter zal de verzoeker de pensioengerechtigde leeftijd bereiken, waardoor, gelet op de heersende rechtspraak van de Raad van State, zijn beroep gevaar loopt niet ontvankelijk te worden verklaard bij gebrek aan actueel belang.
- B.3.3. In beide gevallen bestaat het risico dat de onmiddellijke toepassing van de aangevochten norm de verzoeker een ernstig nadeel zou toebrengen dat door een eventuele vernietiging niet nuttig zou kunnen worden hersteld : alleen schorsing van die norm belet dat het nadeel onherstelbaar wordt.

OM DEZE REDENEN,

HET HOF

BESLIST :

artikel 31, § 1, van de wet van 22 juli 1991 betreffende de Nationale Loterij is geschorst.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits conform artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof op de openbare terechtzitting van 12 maart 1992.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

J . Delva